

H2 S1: De Roaring Twenties en de Grote Depressie

0 / 42

15 sep. 2025, 11:02

Thomas Braspenning

1.

/ 1 ✖

RUIMTE

Duid de Duitsland en de Verenigde Staten aan op de kaart.

2.

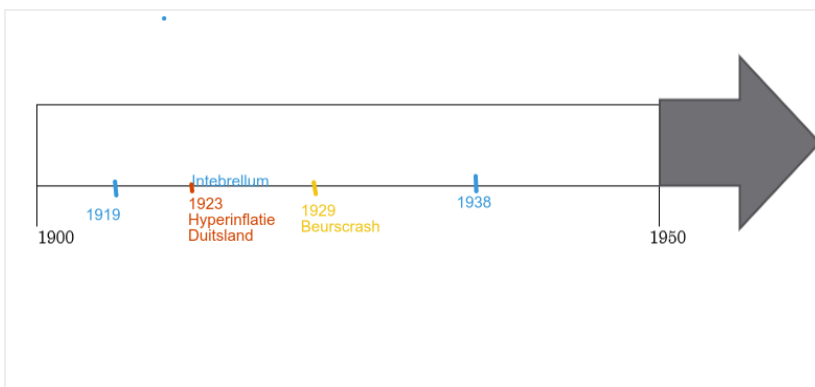
/ 1 ✖

TIJD

a) Duid het Interbellum aan op de tijdlijn (1919-1939)

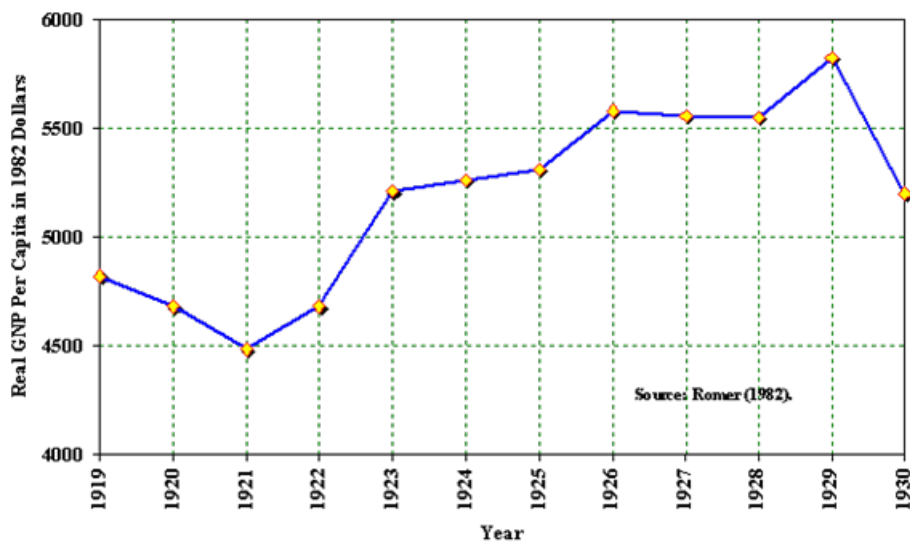
b) Duid de hyperinflatie in Duitsland aan op de tijdlijn (1923)

c) Duid de Beurscrash aan op de tijdlijn. (1929)

1. DE NAOORLOGSE ECONOMISCHE GROEI

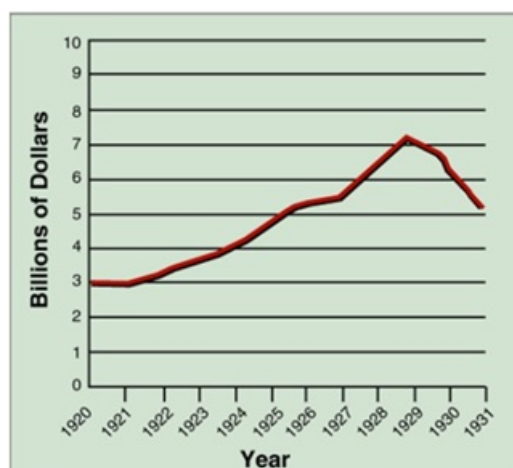
Figure 1: Real GNP Per Capita, 1919-1930

Bron 1: BBP per capita (waarde van productie per inwoner) in de Verenigde Staten

Bron 2: advertentie voor een koelkast tijdens het interbellum

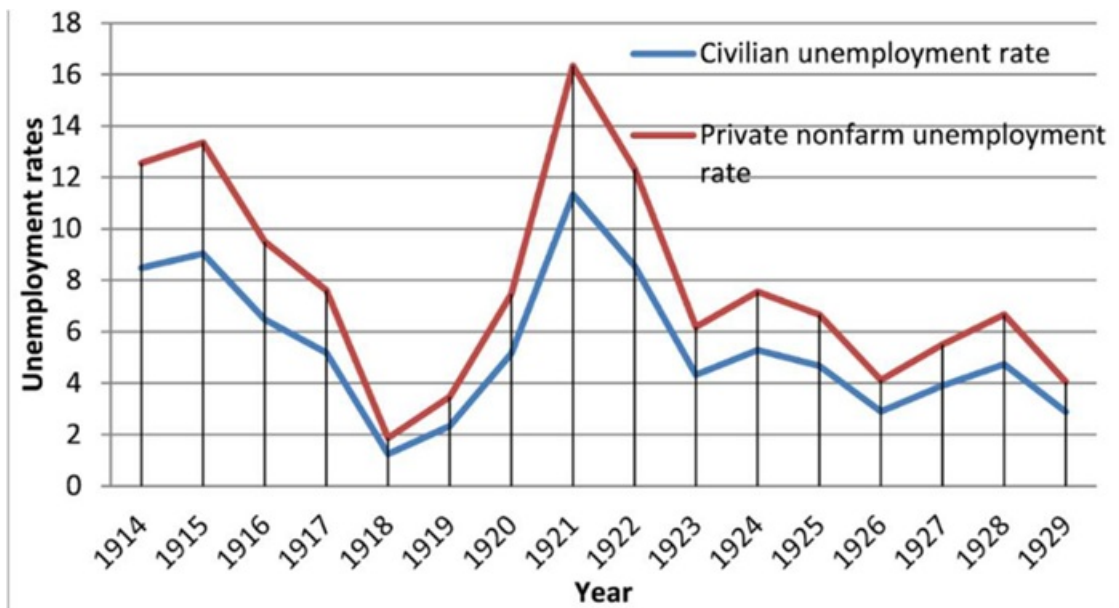
Bron 3: consumentenschulden van 1920-1931

- 3.
1. Hoe evolueert het de economie meteen na de Eerste Wereldoorlog? Leg uit waarom dit zou kunnen zijn.
 2. Wat gebeurde er na 1921 met de productie?
 3. Leg uit wat massaproductie is en wat de rol hierin kan zijn.
 4. Bekijk bronnen 2-4 en verklaar waarom de consumptie toenam tijdens de jaren 1920.

/ 1 X

1. BBP van de Verenigde Staten daalt, omdat door het einde van de oorlog er minder vraag is voor producten vanuit Europa.
2. Productie stijgt terug
3. Grote productie van gestandaardiseerde producten in fabrieken. hierdoor daalt de prijs van die goederen.
4. Daling van de prijs door massaproductie, producten werden gekocht op afbetaling of met leningen, meer gebruik van reclameadvertenties.

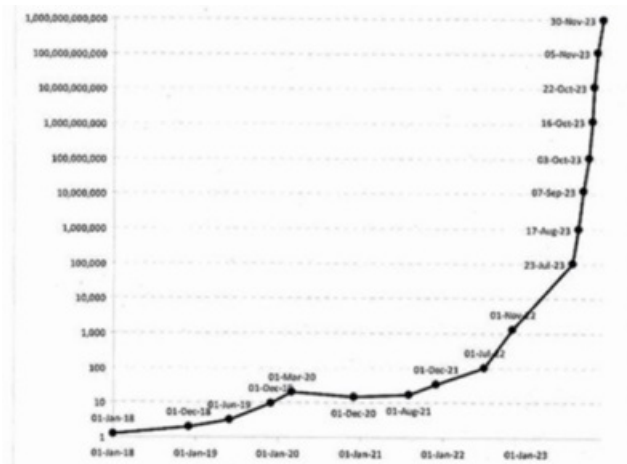

Bron 5: werkloosheidsgraad in de Verenigde Staten van Amerika 1914-1929

- 4.
1. Wat was het gevolg van deze massaconsumptie voor de werkgelegenheid?
 2. Wat zou het gevolg hiervan zijn voor de economie in de Verenigde Staten?

/ 1 X

1. Een stijgende werkgelegenheid. De producten worden geproduceerd in fabrieken, ze hebben nood aan werknemers. Deze kopen op hun beurt weer producten waardoor de werkloosheid verder daalt.
2. Een groeiende economie in de Verenigde Staten door de stijgende productie.

Bron 6: waarde van de Duitse Mark (1918-1923)

Bron 7: Duitse kinderen spelen met geld

5.

/ 1 X

1. Wat gebeurde er met de Duitse Mark in de jaren na de Eerste Wereldoorlog?
2. Wat zou hier de oorzaak van zijn als je terugdenkt aan de lessen in verband met het verdrag van Versailles?
3. Wat is het gevolg hiervan voor de bevolking?

1. De Duitse Mark verliest massaal zijn waarde --> hyperinflatie
2. Duitsland drukt enorm veel geld bij om zijn herstelbetalingen te doen aan de geallieerden.
3. Geld van de Duitsers werd niet meer waard, spaargeld van de mensen "verdampte", bedrijven kwamen in de problemen, prijzen stegen, economische crisis.

Bron 8: Het Dawes Plan

6.

1. Hoe trachtte men het Dawes Plan de economische problemen in Duitsland op te lossen?

/ 1 ✕

De herstelbetalingen werden betaald met Amerikaanse leningen op lange termijn.

De geallieerden gebruikten dit geld om oorlogsschulden aan de VS terug te betalen.

2. CULTUUR EN EMANCIPATIE TIJDENS DE ROARING TWENTIES

Bron 9: Cinema tijdens de Roaring Twenties

Bron 10: Honkbalwedstrijden met publiek

Bron 11: Jazz, nieuwe muziekstijl tijdens de Roaring Twenties.

7.

/ 1 X

1. Leg aan de hand van de afbeeldingen uit wat massacultuur betekent.
2. Hoe werd dit mogelijk?

1. cultuur gericht op een groot en breed publiek vb. cinema, nieuwe muziekstijlen zoals Jazz en sportwedstrijden waar veel mensen naar kunnen komen kijken.
2. Verbetering van transport waardoor mensen mobieler worden, hogere inkomens en mensen hadden meer vrije tijd

Bron 10: kledij van vrouwen wordt nagemeten op het strand om zeker te zijn dat ze niet te kort zijn.

Bron 11: Suffragettes komen op voor het vrouwenstemrecht

"ARTIKEL ----. "Het recht van burgers van de Verenigde Staten om te stemmen zal niet worden ontzegd of beperkt door de Verenigde Staten of door enige Staat op grond van geslacht. Het Congres heeft de bevoegdheid dit artikel af te dwingen door passende wetgeving."

Bron 12: 19de amendement (1920). Vrouwen krijgen stemrecht in de Verenigde Staten

Bron 13: reclame voor anticonceptie en geboortepanning

Copyrighted by Ella Jane Illustrations.

"PROPER AND IMPROPER."

This picture, under the title "Proper and Improper Way to Dress," has been widely circulated by the Y. W. C. A. in its educational campaign against certain modern tendencies.

Bron 14: De juiste en foute manier om je te kleden. Advertentie die vrouwen aanmaant om zich deftiger te kleden.

8.

/ 1 X

1. Leg aan de hand van de bronnen uit hoe de positie van de vrouw veranderde tijdens de jaren 1920.
2. Welke oorzaken kan je hiervoor bedenken?

1. De vrouw gaat zich onafhankelijker kunnen gedragen en kortere kledij dragen. Gaan opkomen voor stemrecht en dit in Amerika ook krijgen (suffragettes)
2. Anticonceptie komt op waardoor de vrouw niet per se "moeder" moet worden op jonge leeftijd. Door hun inzet op de arbeidsmarkt tijdens de oorlog. Nieuwe huishoudtoestellen zorgen voor meer vrije tijd voor de vrouw.

3. DE GROTE DEPRESSIE

De koersen op Wall Street stegen in 1929 enorm. Er was in de jaren 20 een zogenaamde speculatieve bubbel ontstaan. Dit houdt in het kort in dat door het goede vertrouwen, de aandelen sterk in prijs stegen, naar waarden die niet meer realistisch zijn. Toch bleef men de aandelen kopen, omdat men wist dat het voor een nog hogere prijs verkocht kon worden. Elk jaar was er weer voorspoed op de beurs en ook grote winst voor de investeerders.

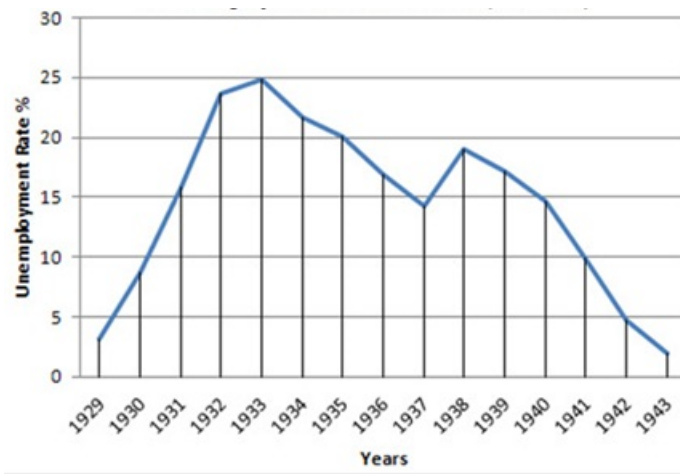
Bron 15: het ontstaan van een speculatieve bubbel op de Amerikaanse aandelenmarkt

Bron 16: Waarde van de Dow Jones van 1926-1946

Dit zou duren tot donderdag 24 oktober 1929, zwarte donderdag. Aan het begin van de dag, begonnen de aandelenkoersen op de New York Stock Exchange te dalen. Om toch nog winst te verkrijgen van de vele aandelen die beleggers bezaten, probeerde ze deze ineens zo veel mogelijk te verkopen. Hierdoor begonnen de koersen te dalen, en werd er nog meer aandelen te koop gezet. Dit ging zo door tot President Hoover besloot om de markt te sluiten. Miljoenen aandelen waren verkocht, en vervolgens niets meer waard geworden. Dit betekende dat het geld waarmee ze gekocht waren, verdwenen was. Ook spaargeld dat op de bank stond was weg, omdat dit door de bank was uitgeleend om er aandelen mee te kopen. De speculatieve bubbel die was ontstaan, was geknapt.

Bron 17: de gebeurtenissen op Zwarte Donderdag 24 oktober 1929

Bron 18: werkloosheid in de Verenigde Staten van 1929-1943

Bron 19: voedselbedeling voor werklozen tijdens de grote depressie

9.

/ 1 X

1. Leg uit hoe de Beurscrash van 1929 ontstond.
2. Wat was het gevolg voor de mensen, bedrijven en banken die investeerden in de beurs?
3. Hoe zorgde de Beurscrash voor het ontstaan van een grote economische depressie?
4. Hoe zou deze depressie de rest van de wereld beïnvloeden hebben?

1. Er ontstond een speculatieve bubbel op de aandelenmarkt --> aandelen waren in realiteit te veel waard. Op een bepaald moment daalt de prijs en uit paniek beginnen mensen hun aandelen te verkopen waardoor de prijs nog verder daalt.
2. aandelen werden gekocht met geleend geld, waardoor deze niet terugbetaald konden worden en dus ook banken failliet gingen en mensen hun spaargeld verloren. Bedrijven gingen ook failliet.
3. Er is minder consumptie, dus er moet minder geproduceerd worden, dus bedrijven gaan failliet of moeten werknemers ontslaan, hierdoor wordt er nog minder geconsumeerd etc.
4. Bedrijven die afhankelijk zijn van Amerikaanse bedrijven in Europa gaan onderuit. De crisis wordt wereldwijd.

Allereerst geven we de mogelijkheid tot werk voor een kwart miljoen van de werklozen, vooral jongeren, in bosbeheer en overstromingspreventie. (...) Dit soort werk is direct en heeft weinig machines nodig. (...) onze volgende stap is een half miljard dollar vrijmaken voor de staten, provincies en gemeenten om te zorgen voor diegene die de meeste hulp nodig hebben. (...) Het is volledig fout om onze maatregelen overheidscontrole op landbouw, industrie en transport te noemen, het is eerder een partnerschap tussen de overheid en landbouw, transport en industrie. (...) de administratie heeft als doel om de prijzen zo te doen stijgen dat diegene die geleend hebben, gemiddeld, dit ook kunnen terugbetalen.

Bron 20: De New Deal van de Amerikaanse president Roosevelt

Bron 21: Plan van de arbeid van socialist Hendrik de Man

10.

/ 1 ✖

1. Op welke manier trachtte de overheden uit de depressie te geraken?
2. Leg uit wat gemengde economie inhield in deze context.

1. In Amerika werd met de New Deal van Roosevelt getracht om werkgelegenheid te creëren. Dit deden ze door grote publieke werken te organiseren voor werklozen. Deze konden dan consumeren waardoor de werkloosheid verder daalt.
2. Economie waarbij de overheid zich mengt naast privé-initiatief.

11. OVERZICHTSVRAAG

/ 1 ✖

Hoe beïnvloedde de economische situatie mee de sociale en culturele situatie tijdens het interbellum?

Door de toename van de rijkdom van de bevolking tijdens de Roaring Twenties konden vrouwen zich vrijer voortbewegen en werd er massacultuur geconsumeerd.

12.

/ 31 ✖

LESSHEMA

STUDIE 1: DE ROARING TWENTIES EN DE GROTE DEPRESSIE

1. DE NAOORLOGSE ECONOMISCHE GROEI

= Roaring Twenties ✖ (1920-1929)

Grote groei Amerikaanse ✖ economie door

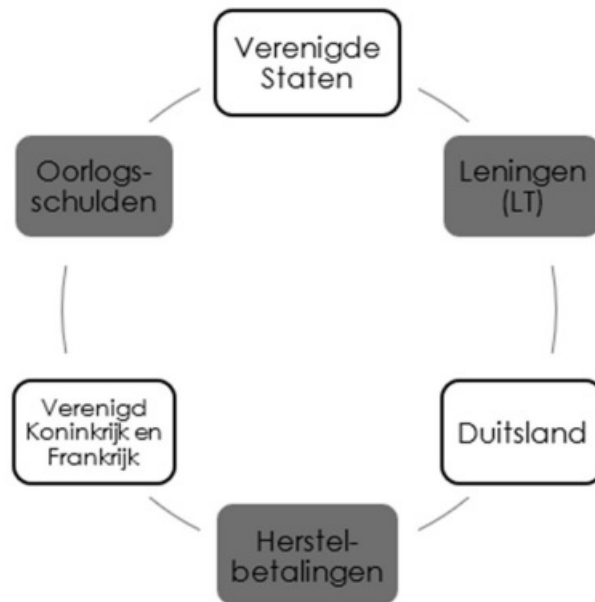
- Massaproductie ✖ --> goederen betaalbaarder Massaconsumptie ✖
- Reclame ✖ en makkelijk verkrijgen van Kredieten ✖

--> versterkend effect consumptie op Werkgelegenheid ✖

Europa pas rond 1924 door wederopbouw na WOI ✖

Herstelbetalingen na WOI --> Bijdrukken geld in 1923 door Duitsland ✖ --> enorme Waardedaling Geld (Hyperinflatie) ✖ --> Verarming Duitse bevolking

Oplossing = Dawes Plan

2. CULTUUR EN EMANCIPATIE TIJDENS DE ROARING TWENTIES

Sociale bewegingen --> meer Vrije tijd ✗ en hogere lonen ✗ arbeiders

- Ontstaan massacultuur ✗ (films, sportwedstrijden, radio, ...)
- Meer mobiliteit door auto/openbaar vervoer ✗
- Mode ✗ wordt belangrijker

Emancipatie van de vrouw

- Betere positie vrouwen door inzet WO I ✗ en dienstensector
- Sufragettes --> eisen stemrecht ✗ in Europese/Amerikaanse landen
- Gezinsplanning en anticonceptie ✗
- huishoudtoestellen ✗ meer vrije tijd

--> Cultureel: kortere kledij (flappers), roken/drinken, ...

3. DE GROTE DEPRESSIE

Investering in aandelen ✗ met geleend ✗ geld tijdens de Roaring Twenties --> Prijzen op de aandelenmarkt stijgen ✗ naar onrealistisch niveau

Beurscrash 1929 --> daling prijzen en paniekverkoop aandelen ✗ --> economische crisis

- Vermindering productie en faillissementen ✗ --> werkloosheid neemt toe
- Verlies spaargeld ✗ en banken ✗ met geldtekort

--> globalisering: crisis verspreid zich naar de rest van de wereld ✗ (vooral Europa) New Deal ✗ (Roosevelt)

- Openbare werken ✗ --> werkgelegenheid en consumptie aanzwengelen
- Banken splitsen ✗ in spaarbanken en beleggingsbanken

--> Gemengde economie ✗: privé initiatief en inmenging overheid in de economie